

KEESJES KERSTFEEST

D. MENKENS-VAN DEN SPIEGEL

23 December.

Het sneeuwt. Het sneeuwt al uren lang. Nauwelijks nog had de eerste morgenschemering zich ontworsteld aan den greep van den nacht of ze begonnen te vallen, de groote witte vlokken. Thans, nu de korte dag in den avond verglijdt, vallen ze nóg. Licht suizelend zijn ze gedaald uit het donker omhoog, hebben de grauwe aarde herschapen in een toovertuin.

Het is stil op het eenzame polderpad. Ieder, voor wien het niet noodig is buiten te zijn, blijft binnen, waar de huiselijke sfeer wordt verinnigd door het witte wonder daar buiten.

Toch — een kleine gedoken gestalte beweegt zich moeizaam voort, dicht langs de boomen, waar onder 't dikke dek de weg moet zijn.

Het is Keesje, de koopman. Een zeil op een dobberend roeibootje lijkt hij, zooals hij daar gaat; een bootje, dat regelmatig overbuigt, links-rechts, links-rechts. Dat komt door de met wasdoek gedekte manden aan zijn armen, dat komt door zijn waggelenden gang. Loop ook maar eens gewoon, als onder elk van je schoenen een sneeuwklomp zit, groot en rond als een half Edammer kaasje!

Keesje praat in zichzelf. Dat doet hij vaak. Dat heeft hem den naam van „gekke Keesje” gegeven. Maar gek is Keesje niet. 't Is enkel, dat Keesje zoo zelden iemand treft, die naar hem luistert. Daarom luistert hij naar zichzelf, als hij lust heeft in praten.

„Aige schuld,” zegt hij; „’k had thuis motte blaive. ’k Had na de buvrouw motte luisteren. Ze zee nog, Kees zee ze, d’r komp een dik pak. Die paar cente, die je verdient, verlies je an je laif. Gelaik had ze. Maar wie kon nou denke, dat et zoo errig wier? ’t Leek maar zoo’n los sneuweraitje, zoo hillegaar zonder wind. Je docht toch zeker, dat et gauw ophouwe zou? En die paar cente, net of een mensch ze niet noodig hait. Je kan toch niet van de wind leve? ’t Is tòch teugeswoordig allegaar narig-gaid. Een bokkumpie koope de mensche nie meer en de Sunderklaas was dut jaar ok niks. Net een paar ouwe klantjes, die nog eens een half pondje kochte, maar de rest, ho maar. Appelesiene zoo teuge Korsemus, dat is altaid nog et beste. Maar vandaag is et toch ok niet veul geweest. Net wat de buvrouw zait; een paar cente en daar loop je dan de hille dag voor in de sneuw met je rimmetiekbeene.”

Tjoep! Een zachte plof en het bootje schijnt gezonken.

„Oche noche toe,” jammert Keesje, „oche noche toe, me appelesientjes.”

Ja, ze zijn weggerold, de kleurige appels; de eene mand ligt aan den slootkant, de andere hangt nog half aan Keesjes arm, maar in zijn pogen om overeind te komen, gooit hij zelf die om.

Overeind komen, ja, dat moet hij. ’t Wordt al donker en hij is nog wel een uur van huis af. Opstaan moet hij, de appels weer in de mand doen. Dan gauw op huis aan. Bij Akers wou hij nog aan en bij Bosman en — o, nog bij veel meer, maar dat doet hij niet, nee vast niet; hij gaat naar huis, regelrecht naar huis. Als hij eerst maar weer stáát.

Stáán, wie kàn staan op schoenen als die van Keesje? Een oud rheumatieklijdertje zeker niet. Keesje probeert

en probeert — maar verder dan op zijn knieën brengt hij het niet, hoe hij zich ook inspant.

„Dan maar wachte, tot er iemand ankomp,” besluit hij. Op zijn knieën kan hij wel bij de manden komen en de sinaasappels er weer indoen. Ja, met groote moeite vindt hij er een paar. Zoo, hier heeft hij de eene mand weer. Daar moeten ze maar in, al hooren ze eigenlijk in de andere. Dat zal hij thuis wel uitzoeken. Nou probeeren aan den slootkant te komen. Och, maar hij zakt zoo diep, zoo diep . . .

Ineens — stemmen! Even licht blijheid in de troebele oogjes, maar dan duikt het manneke dieper nog in elkaar. Dat zijn kinderstemmen!

„Schooljongens,” mompelt hij. Groote angst overweldigt hem. Schooljongens, dat zijn z'n kwelgeesten, schooljongens sarren en schelden hem vaak. Als ze hem nu vinden, zóó . . .

Ze zijn nog een eind weg. Het geluid draagt vèr in deze stilte. Misschien komt er ook wel iemand van den anderen kant, o, als dàt maar gebeurt, als hij maar weer staat, eer die rakkers van kinderen hem hebben ontdekt.

Sterker worden de kinderklanken, vroolijk schallen hun stemmen, blij zijn ze met de vacantie, die vanmiddag begon, met het „vroegertje,” dat meester gaf, met het Kerstfeest, dat komen gaat en met de sneeuw, ja vooral met de sneeuw. In wilden jool, glijdend, buiteland, sneeuwballend, gaat het op huis aan.

„As ie me nou, kaik daar 's!”

Keesje, zich ontdekt wetend, doet een laatste wanhopige poging om overeind te komen, valt, rolt om en om tuschen de aanstormende kinderen.

„Keessie, oud beessie — gekke Kees — Keessie, heb ie

nog een hallef pondje Sunderklaas — nee, sinaasappels, jongens, hier lait er een, nog een. . . .”

„Ape, beeste, dieve, varrekes,” jammert het stumperdje. Buiten zichzelf raakt hij van wilde drift, maakt de malste buitelingen, lijkt meer op een gesard dier dan op een mensch.

„Ik zal het zegge, ik ook,” gillen een paar kleine jongens. „’t Mag niet, toe, schai nou uit.”

„O, de zoete broertjes lusten geen appeltje, hè? Fain zain ze,” en een groote jongen knauwt in een sinaasappel, schil en vrucht vleesch gelijk uitscheurend.

Een meisje krijgt ook meelij, waagt een kreet van protest. . . . ’t Helpt iets, maar méér baat de vlucht der twee kleine jongens. Met de klompjes onder den arm hollen de tweelingen, Joost en Jaap Bakker, door de mulle sneeuw. Ginds is hun huis, daar is moeder, die misschien helpen zal. Aart, hun groote broer, zet het eveneens op een loopen, wil niet, dat die twee „klikkers” het eerst thuis zijn; ook de anderen vinden het veiliger nu maar op huis aan te gaan. Ze moeten langs het huis van Bakker en vrouw Bakker is niet mis, als ze een afstraffing noodig vindt.

Keesje blijft alleen met het meisje.

„Kom,” zegt ze, „sta op.”

„Ik ken niet,” jammert het mannetje. „Me schoenen zitte met sneeuwklasse.”

„Heb ie geen mes?”

Ja, dat heeft Keesje wel. Nou, dan weet het meisje raad. Ze snijdt en ze hakt de kluiten er af. Nou kàn Keesje wel opstaan, o ja, best.

„Ga nou maar gauw,” raadt zijn beschermengel. „En als je schoenen weer zoo worden, trek ze dan een voor een uit en maak ze schoon. Kijk, hier zijn je manden.”

Ze raapt nog enkele van de weggerolde appels op, maar — het wordt al zoo donker. Langer blijven durft ze niet. „Nou dà-àg,” zegt ze nog en wèg is ze.

Keesje gaat heen in andere richting. Hij kijkt niet meer om, naar wat hij verloren heeft. Keesje wil naar hús. O, die beenen doen hem zoo'n pijn. Als hij eerst maar bij zijn warme kachel is, als hij maar weg is uit die sneeuw en die kou en die ellende.

24 December.

Een zwart sleetje glijdt over den witten weg. Op dat sleetje staat een mand, een mand met wat sinaasappels. Achter de slee loopt Joost Bakker en er vóór, met het trektouw over den schouder, loopt Jaap. Ze zijn op weg naar het dorp, ze gaan naar Keesje.

Ze hadden thuis verteld van het ongeval en ook, hoe er stellig nog een heeleboel sinaasappels in de sneeuw lagen. Hun huis is niet ver van de plaats, waar Keesje viel, en met hun meelijwekkend verhaal hadden ze vader bewogen om 's avonds, toen de maan scheen, te gaan zoeken naar de verloren vruchten. Groot was de oogst niet geweest en moeder had de appels een koud bad moeten geven, om ze ontdooid te krijgen, maar in elk geval — nou gaan de jongens naar Keesje. Ze weten best, waar hij woont, o ja! Ze gaan al bijna een jaar in het dorp naar school en dat is lang genoeg, om er alle menschen te kennen en alle huizen te weten.

Mooi weer is het nu. Een heldere lucht, een lekker zonnetje en fijn glad dat de weg is — reusachtig! Straks als ze teruggaan, zal het leuk zijn. De een op de slee en de ander glijdend er vóór. Nú glijden ze niet! Nu loopen

ze voorzichtig. Verbeeld je, dat de sinaasappels eens weer in de sneeuw terecht kwamen. Nee nee, dat mag niet.

Keesje woont vooraan in het dorp. Kijk, ze zijn er al. In dit rijtje woont hij; het tweede raam is van hem. Ze moeten dus aan den achterkant de tweede deur hebben. De deur is dicht, maar dat hindert niet. Je licht de klink op en je roept: „vollek!” Dan komt er wel iemand.

Inderdaad, er komt iemand. Maar het is Keesje niet. Het is een vrouw. Ze zegt: „Wat moeten jullie?”

Jaap is wat verlegen, maar Joost niet. Joost zegt: „We komme de sinaasappels brenge. Keessie heb ze verlore in de sneeuw en toen heb me vader ze gevonde.”

„Nee maar,” zegt de vrouw, „nee maar!”

„’t Is echt waar,” zegt Joost.

„Kijk maar,” zegt Jaap.

De vrouw neemt het mandje van de slee en zegt dat de jongens maar even mee moeten gaan. Ze volgen haar en komen door een portaaltje in de kamer, waar Kees zit. Hij zit dicht bij de kachel, met de voeten op een warme stoof.

Jaap en Joost kijken elkaar aan. Wat moeten ze nu?

De vrouw zegt: „Kaik eens, Kees, die sinaasappels heb ie gistere verlore. De jongens d’r vader heb ze gevonde.”

„Maar — maar,” zegt Keesje, „hoe kan dat nou!”

„O,” vertelt Joost, „we zeeën het an vader, dat je gevallen was en dat de sinaasappels gevallen waren en toen heb vader ze opgezocht.”

„’t Benne beste jongens,” zegt de vrouw, „ze lusten vast wel graag zoo’n lekkere sinaasappel.”

Jaap knikt van ja, maar Joost zegt: „Nee, dat hoeft niet. Verkoop ze maar.”

„Och,” zucht Keesje, „ik ken nou hillegaar de deur nie uit. Ik kèn niks verkoope. Ik had al zoo’n rimmetiek en

nou gisteren met die sneeuw. . . . Nou ken ik hillegaar niet meer loope."

„Waar zit die rimmetiek?" vraagt Joost.

Keesje gaat vertellen. O, hij heeft zooveel pijn. In zijn beenen en in zijn rug en in zijn armen. . . .

De vrouw zegt: „Blaive jullie maar een bietje bai em. Dat heb tie graag. Ik mot nou weer weg."

„Waarom gaat ze weg?" vraagt Joost.

„Omdat ze mot werreke," vertelt Keesje. „Ze heb me huissie schoongemaakt en nou gaat ze d'r aige huissie doen."

„Komt ze nou heelemaal niet meer terug?" vraagt Jaap.

„Ja, as ze me ete komp brenge."

„Ben u anders altaid alleen?"

„Ja," antwoordt Keesje.

Dat vinden de jongens erg. Heelemaal alleen en dan met zooveel pijn. . . .

„Ik hoop maar, dat je gauw weer beter wordt," zegt Joost. „Dan kan je weer gaan venten, hè?"

„Dat zel wel een hil taidjie na Korsemus worre," zucht Keesje. „Me beene benne veuls te staif. Ik kèn niet loope. Och, 't spijt me bar, dat doet het. Met Korsemus hebbe de mensche nog wel eens graag een appelesientje in huis. Ik had vandaag vast een goed zootje kenne verkoope, en nou verdien ik niks en nou heb ik nog die schaaï van gisteren ok."

De jongens weten niet, wat schaaï is, maar wat het is, niets te verdienen, weten ze wel. Nou en of!

„Keesje," roept Jaap ineens, „ik weet wat. Je mot al je sinaasappels an de domenee verkoopen. We hebben tweeden Kerstdag Zondagsschoolfeest en dan kraigen we allemaal een sinaasappel. O en er zain zooveel kinderen — wel honderd."

Keesje schudt bedroefd het hoofd. Nee, dat is niets voor hem.

„Jô,” zegt Joost, „hai kan ommers nie loopen? Kom, dan gaan wái!”

Zonder Keesje te groeten rennen ze weg. Ze hollen, ze glijden, ze vergeten zelfs, dat er nu een op de slee kan zitten. Jaap heeft het touw gegrepen en, vervaarlijke bochten beschrijvend, bonkt het vehikel achter hen aan. Ze hebben zoo'n haast, dat er zelfs geen tijd overblijft, om verlegen te worden en verlegenheid is toch niet bepaald overbodig, als je zoomaar naar den dominee gaat. Eerst als ze op de stoep staan en de bel luid galmend hun komst aankondigt, krijgen ze 't een beetje benauwd. Veel tijd hebben ze daar echter niet voor, want de bel is nog niet eens heelemaal in rust, als de deur open gaat. Een dienstmeisje vraagt: „Wèl?”

„Wij wouen den dominee wat vragen,” zegt Joost.

„En wat wou je dan vragen, kleine baas?”

„Voor Keessie; of de dominee sinaasappels van hem wil koopen voor het Kerstfeest.”

Het meisje begrijpt er niets van, maar gaat naar binnen, om de vreemde boodschap over te brengen. Als ze terugkomt, zegt ze: „Komen jullie maar eventjes mee.”

Jaap schrikt er van, maakt een beweging of hij wegloopen wil, maar Joost duwt hem de stoep op. „Klompen uit en pet af,” commandeert hij.

Evenwel, als de kamerdeur opengaat, krijgt hij het zelf ook een beetje te kwaad. Daar zitten zooveel menschen. Dominee en mevrouw en de juffrouw, die Zondagsschool houdt en twee groote meisjes en twee groote jongens. . . . De kereltjes hebben eerst wel wat aanmoediging nodig, maar dan ook komt in geuren en kleuren het heele verhaal.

... "En hai heb zoo'n erge ziekte en dat heet rimmes-tiek en nou kan die nie loopen en nou verdient ie niks en enne as u nou de sinaasappels koopt..." zoo eindigt het.

„Ja,” zegt dominee, „dat is een moeilijk geval. Ik heb de sinaasappels voor het feest al gekocht.”

Dat is je wat. Daar valt nu dat heele mooie plan in duigen.

„Jammer,” zegt Jaap en kijkt daarbij z'n Zondagsschooljuffrouw zóó verdrietig aan, dat deze meelij krijgt.

„Zouden we voor onszelf niet wat sinaasappels van dat Keesje kunnen koopen?” stelt ze voor.

„Dát is een idee,” antwoordt mevrouw. „En we vinden misschien nóg wel een paar klanten voor hem. 't Komt in orde, hoor jongens! Wij zullen er ons best voor doen, dat Keesje vandaag tòch verkoopt, al kan hij niet uitgaan.”

Wanneer de jongens weer dicht bij huis zijn, bedenken ze ineens, dat ze vergeten hebben, Keesje het resultaat van hun bezoek aan den dominee te gaan vertellen. Zullen ze dan vanmiddag nóg een keer naar het dorp gaan? Ja, als moeder het goedvindt, doen ze dat.

Moeder vindt het niet goed. Moeder vindt, dat haar zoons „weergaas pertaal” zijn, om zoo maar naar den dominee te gaan. En nou nóg eens naar het dorp? Dan konden ze het wel in d'r hoofd halen den burgemeester met een bezoek te vereeren. Zij, met d'r Keessie. . . .

25 December.

Het feest van gróóte blijdschap. Wáár die blijdschap wezen mag, in Keesjes huisje woont ze niet. In Keesjes huisje woont het verdriet.

Wat heb je nou aan de Kerstdagen, als je in huis moet zitten en als je daar zit, zoo heel alleen? Op andere dagen kwam de buurvrouw tenminste nog eens een praatje maken, maar vandaag zoekt ze natuurlijk de gezelligheid in eigen huis.

Gisteren, toen is het een mooie dag geweest, een dag, die moed gaf voor vandaag. 's Morgens waren die aardige kereltjes er geweest, en 's middags — Keesje begreep er niets van — 's middags waren er telkens menschen om sinaasappels gekomen. Hij had er zéker zooveel verkocht, als het geval zou zijn geweest, wanneer hij zelf op pad had kunnen gaan. Buurvrouw had maar werk gehad, dat ze de klanten hielp. Ja, en wélke klanten. Diénstmeisjes waren er in zijn huisje geweest, dienstmeisjes uit de groote huizen van dominee, meester, dokter, notaris, burgemeester zelfs. Keesjes sinaasappels waren in die huizen nooit nog gekomen. Keesje telde zijn klanten onder de kleine luiden, die met vier of hoogstens zes stuks gelijk kochten. Die dienstmeisjes echter hadden er om twintig gevraagd of dat zoo niets was, ja één had er zelfs dertig meegenomen.

„Man, man,” had buurvrouw gezegd, „wat ben je een geluksvogel. Je zel zien, morrege ben je beter, puur van blaiggaid.”

Keesje had de goede voorspelling geloofd. Hij had rustig geslapen en bij het ontwaken voelde hij de pijn veel minder. Ja, de pijn wàs minder, maar de stijfheid scheen nog erger geworden. Er was geen denken aan, dat hij de deur uit zou kunnen.

Toen vanmorgen de kerkklokken luidden, zijn Keesjes oogen vochtig geworden. Toen heeft zijn bibberstemmetje gestameld: „Korsemus en dàn nog geeneens na de kerk! Dàt is nog nooit gebeurd.”

Keesje heeft al veel Kerstfeesten beleefd, alle in ditzelfde huisje, waarin hij geboren werd. Hij heeft ze gevierd, weinige malen met beide zijn ouders, vele malen met moeder samen en nog vaker geheel alleen, maar altijd heeft hij naar de kerk kunnen gaan. Dat hoorde zoo. Bleef hij op Zondag ook al eens thuis, op Kerstmis en Oude-jaar zou hij het nooit doen. Evenmin als op Goede Vrijdag en Paschen. Niet dat op zulke dagen de preeken hem meer boeiden dan anders, och nee, de preeken boeiden hem feitelijk nooit. Luisteren deed hij niet bijzonder en begrijpen nog minder, de woorden waren hem weinig meer dan klanken, maar dan in elk geval aangename, vertrouwde klanken. Nooit nog waren die klanken Keesje zoo dierbaar geweest als thans, nu hij ze missen moet.

Keesje zit met zijn rug naar het raam. Hij wil ze niet zien, al die menschen, die wèl kunnen loopen, 't zou zijn verdriet nog maar vergrooten. Gelukkig, dat het vroeg donker is. Zou buurvrouw haast nog niet komen, om de luiken dicht te doen? Och nee, 't is pas half vier.

Maar — wat is dat? Wordt er geklopt? Aan zijn deur? 't Zullen toch geen kwajongens zijn? Was de deur maar op slot!

Hoor nou, gestommel in het achterhuis. Keesje wil opstaan, maar de angst maakt zijn beenen nog machtelooser. In het portaalje zijn ze nu, ze kloppen op de kamerdeur. . . .

Keesje geeft geen geluid.

„Mogen we binnenkomen?” vraagt een vriendelijke vrouwenstem.

„Ja,” bibbert Keesje.

Dan gaat de deur open. O, dat zijn die twee aardige jongens van gisteren en dat is mevrouw van den dominee — en de dochters — en de zoons.

Keesje vergeet hun groet te beantwoorden, staart het gezelschap aan, met oogen, groot van verwondering.

„Ben je van ons geschrokken, Kees?” vraagt mevrouw.

„Zulke inbrekers ook, hè? Maar je vindt het toch wel goed, dat we je een uurtje gezelschap komen houden?”

„Bestig mevrouw, dank je wel. Maar d'r benne geen stoele genug. As ie buvrouw effies roepe wil. . . .”

„Dan wordt je kamer nog voller. Nee hoor Kees, dat doen we niet. We hoeven ook niet allemaal te zitten.”

„Nou, ik tenminste vast niet,” zegt Joost.

„Ik ook niet,” eechoot Jaap.

„Vertellen jullie maar eens wat we komen doen,” zegt mevrouw.

„We komen Kerstfeest bij je maken,” vertelt Joost.

„De meneeren hebben ons op de fiets gehaald en ze brengen ons ook weer thuis,” zegt Jaap, wijzend op de domineeszoons.

„Maar zoover zijn we nog niet,” zegt de oudste, terwijl de ander begint, een der meegebrachte pakken los te maken. „We zullen van jouw kamer een feestzaal maken ouwe baas,” zegt hij.

Een feestzaal wordt het armelijk kamertje. Dennegroen, hulst, helroode tulpjes, door vaardige handen smaakvol geschikt, tooien weldra wanden, tafel, alles, wat getooid worden kan.

„Maar — maar,” mompelt Keesje, „maar — maar!”

„Hoe vindt je het, Keessie?” vragen Jaap en Joost om beurten.

„Maar — maar,” is alles, wat Keesje te zeggen weet. Voor iets zóó moois vindt hij geen woorden. En wat er verder voor zijn verbaasde blikken wordt uitgestald. . . . Een groot stuk spek, een dikke worst, kleurige appels,

goudgele bananen, zachte peren, een pak tabak, krentebrood, gebak . . .

Bij zoo'n rijkdom verstomt zelfs Keesjes „maar — maar.” Toch, als mevrouw hem vraagt: „Wat zeg je daar nou van, Kees?” móet hij wel spreken. Even slikt hij, even strijkt een tongpuntje langs de dorre lippen, dan antwoordt hij: „'t Laikent wel féést.”

„Het is feest, Kees,” zegt mevrouw. Ze zet zich tegenover hem. Ook de anderen zoeken een plekje, waar ze staan of zitten kunnen.

Mevrouw herhaalt: „Ja, het is feest, Kees, dat weet je toch wel?”

„'t Is Korsemus,” antwoordt Keesje, „maar nou ken ik hillegaar niet na de kerk. Dat is me nog nooit eerder overkomme.”

„En toch is het feest, Kees, ook voor jou, het is feest, omdat de Heere Jezus is gekomen. Je kent toch die mooie geschiedenis wel? Je weet toch wel van het Kindje, dat in Bethlehems stal werd geboren, je weet toch wel, hoe de engelen zongen en welke boodschap ze aan de herders brachten?”

„Ja, ja, dat weet ik wel. 'k Ben vroeger op het Zondagschool geweest en daar zong me van de engele „Eere zij God” enne en ok van de herders en me leerde tekste en die moche me opzegge, zoo maar in de kerk as et feest was . . . .”

Keesjes oogen verhelderen, als hij vertelt van vroeger, toen hij een kind was, aan andere kinderen gelijk, een kind, dat in de poort van het leven een blijde toekomst verwacht. Het is of ze niet bestonden, de lange jaren van kommer en verdriet, het is of het pas gisteren gevierd werd, dat Zondagsschoolfeest van zijn jeugd.

Niemand stoort hem, ieder luistert en het zijn alleen de

twee kleine jongens, wien de tragiek het hart niet roert. Als Keesje eindelijk zwijgt, zegt mevrouw: „En Kees, eigenlijk is nu het feest nog veel grooter voor je dan toen je kind was. Toen was daar nog dat heele lange leven, dat je door moest, eer het oogenblik zou komen, dat de Heiland je halen kwam, om voor altijd bij Hem te zijn.” Keesje schrikt daar een beetje van. Mevrouw merkt het, maar kalm gaat ze voort: „Ja Kees, dat is toch maar het allerheerlijkste, dat de Heere uit den hemel als een klein kindje op aarde wou komen voor òns. Als het enkel voor andere menschen was, o wat zou dàt erg zijn. Neen, het is niet enkel voor anderen, het is ook voor jóu. Dat geloof je toch wel, hè?”

„Ikke — ik weet niet.”

„Nou, wat zeiden dan de engelen? Ze verkondigden gróóte blijdschap, die al den volke wezen zou. Al den volke, Kees, daar hoor jij ook bij. Ook voor jou verliet de Heiland Zijn hemel. Hij wist, dat je eenmaal geboren zou worden, dat je leven zou en ook zou moeten sterven. Hij wist, dat je nooit bij God in de zaligheid zou kunnen komen, als Hij je zonden niet droeg, als Hij je schuld niet betaalde. Hij hééft dat gedaan, toen Hij stierf aan het kruis. Hij heeft jou zoo heel lief, Kees.”

„Main?”

„Ja zeker, jóu! Wist je dat niet?”

Keesje schudt ontkennend het hoofd. De boodschap, die, zij het in andere woorden, hem zoo lang al was gebracht, had hij nooit nog begrepen.

Mevrouw gaat spreken, eenvoudig als tot een kind, over het groote wonder, dat er zaligheid is voor een armen mensch; dat er vergeving is van het bedreven kwaad; dat de Vader met open armen wacht op allen, die het willen aannemen, dat Zijn Zoon voor zondaren is gestorven, —

op allen, die den Heiland liefhebben en gelooven, enkel maar gelooven, dat het ook voor hèn is.

Mevrouws stem stukt wel even, als ze over dat gelooven spreekt. Het is zoo'n moeilijk punt, vindt ze, vooral ten opzichte van een ietwat simpel mannetje, als Keesje is. Gelooven kan tenslotte niemand uit zichzelf en. . . .

„Nou maar, ik geloof et,” valt Keesje eensklaps in, als ze enkele seconden, zoekend naar de juiste woorden, zwiĳgend vóór zich ziet. Ja hoor, ik geloof et. As et toch zellef in de Baibel staat? Maar — maar, ok voor main, dat onze lieve Heer geboren is?”

Mevrouws stem is verre van vast, als ze antwoordt: „Ja Keesje, het staat er. De Heere Jezus heeft het Zelf gezegd, dat Hij gekomen is, om te zoeken en zalig te maken wat verloren is, en dat een ieder, dus jij ook, die in Hem gelooft, eeuwig bij Hem leven zal.”

Keesje luistert maar half naar de mooie Kerstliederen, die even later weerklinken, Keesje zit daar met gevouwen handen en oogen die stralen van eeuwigheidslicht.

„Ok voor main,” stamelt hij soms midden in een vers.

Als een uur later de klokken den avonddienst inluiden is het geen verdrietig Keesje, dat ze beluistert. Keesje gelooft niet, dat hij ooit meer verdrietig zal kunnen zijn. Als je toch weet, dat zoiets heerlijk is je wacht, waar zou je dan nog om treuren?

Feest is het in Keesjes huis, feest is het in Keesjes hart.

En hoog boven de donkere wereld, waar de lichte hemel zich welft, woont Keesjes Heiland, die troont aan 's Vaders rechterhand en Die nooit loslaat, wat Hij eenmaal greep.